

B4

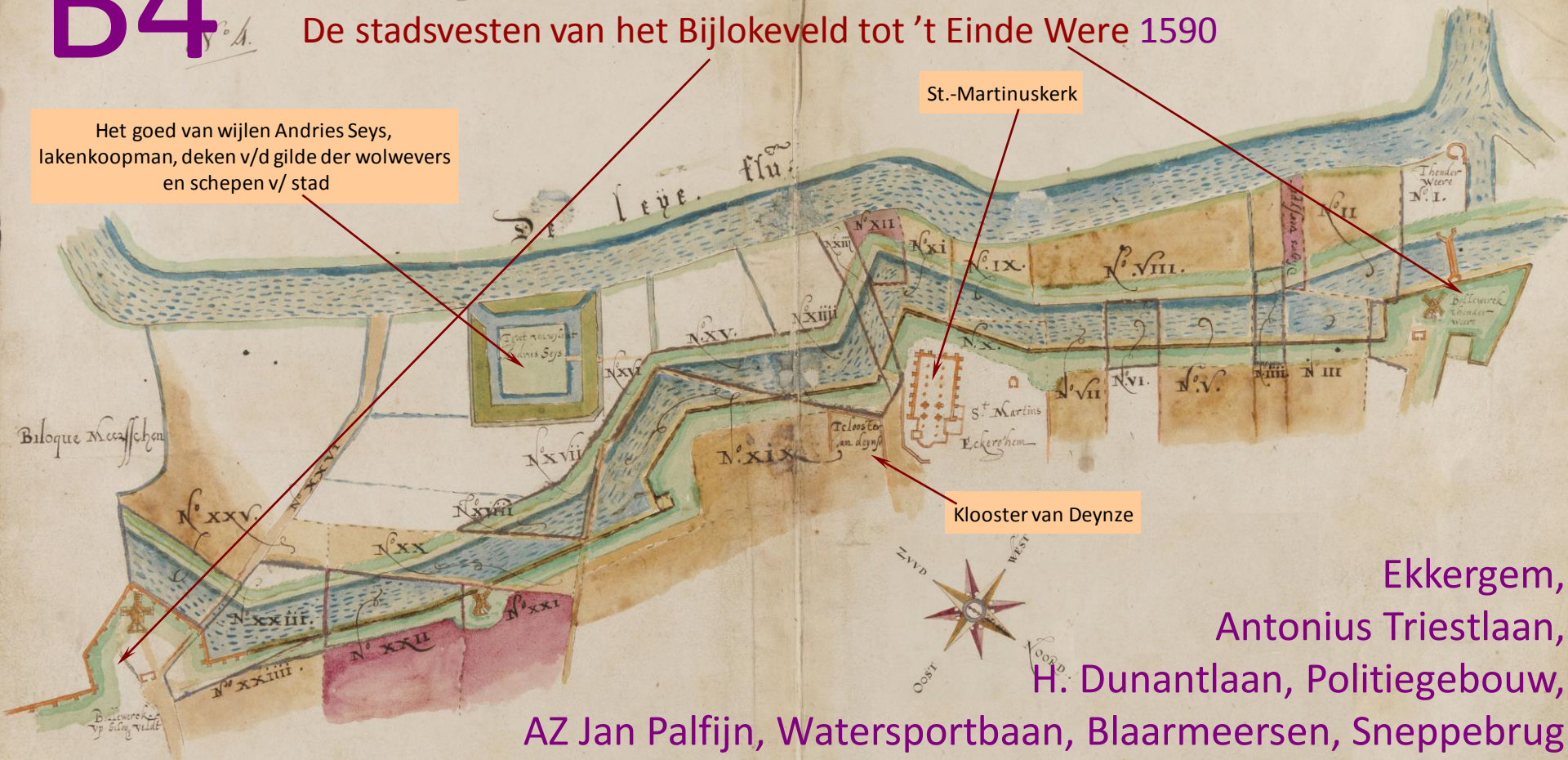
Defcriptie Vandea
FORTIFICATIE VAN TBOLEWERCK VP BILCOYE VELD TOT THEENDER WEERE

De stadsvesten van het Bijlokeveld tot 't Einde Were 1590

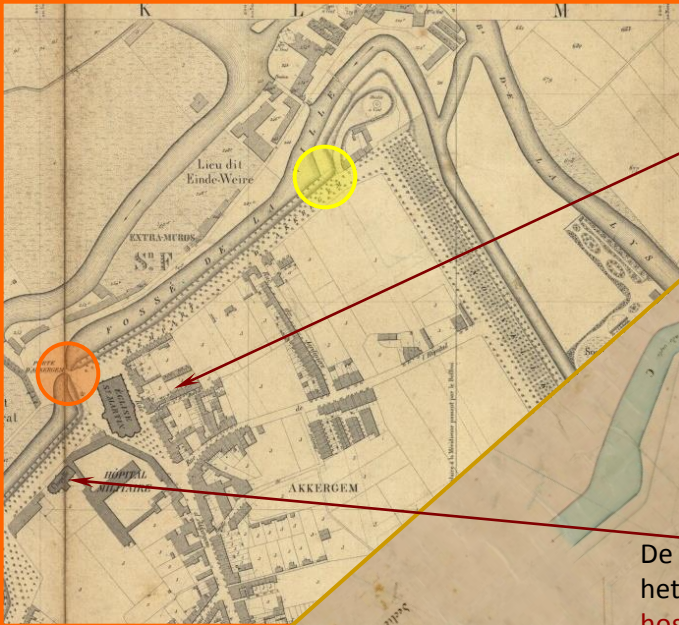
Het goed van wijlen Andries Seys,
lakenkoopman, deken v/d gilde der wolwevers
en schepen v/ stad

St.-Martinuskerk

Klooster van Deynze

Ekkergem,
Antonius Triestlaan,
H. Dunantlaan, Politiegebouw,
AZ Jan Palfijn, Watersportbaan, Blaarmeersen, Sneppebrug

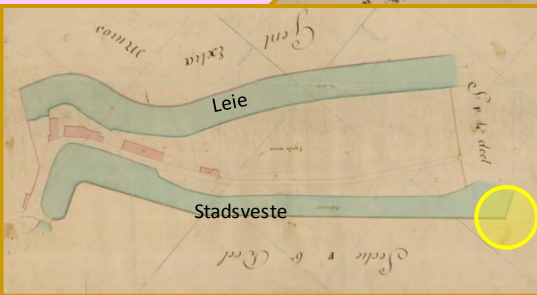

Hier is er nog een bestaand citeetje

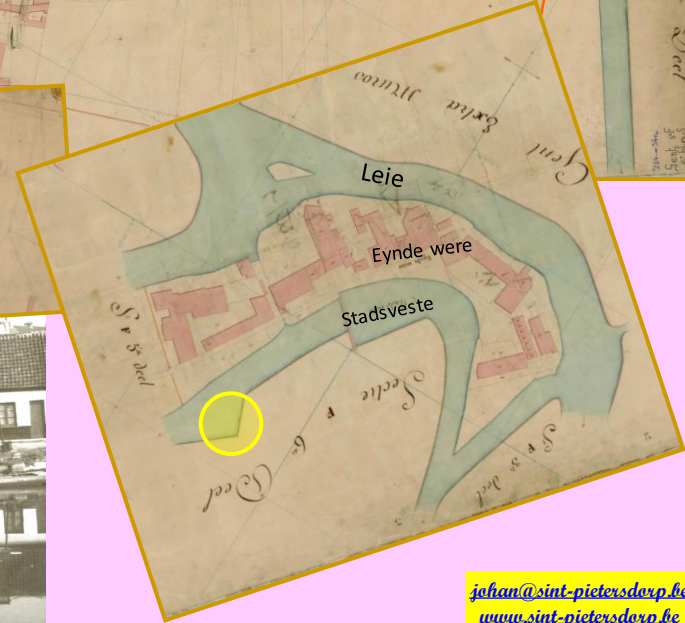

Eyndè Were. Vroeger kon je niet verder wegens de stadsvesten en wallen, vandaad de naam het eynde van de wering

5 kaartfragmenten van 1825 en in het **oranje omlijnd** deze van 1855. Alles is heden volgebouwd. Al het water dat je ziet is bijna overal verdwenen. De stadswallen maken nu een groot deel uit van de kleine stadsring

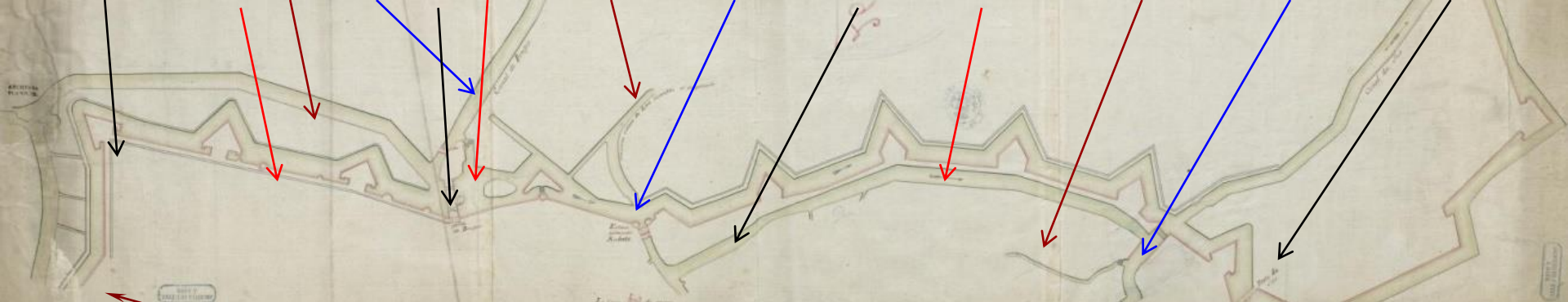

De kapel van het **militair hospitaal**, Heden politie-bureau

akbergem
kerk

Omgeving Einde Were & Ekkergermkerk

Zicht vanuit
het Jan Palfijn
ziekenhuis

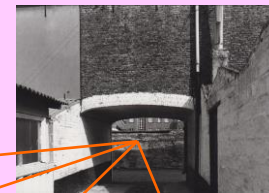

't St.-Martens-
blindeken een
doodlopende
steeg die uit
twee delen
bestaat.

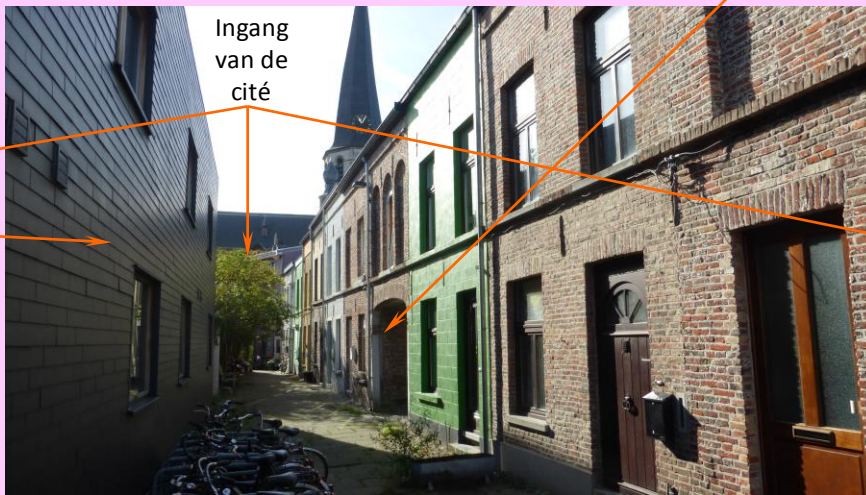
Deel 1

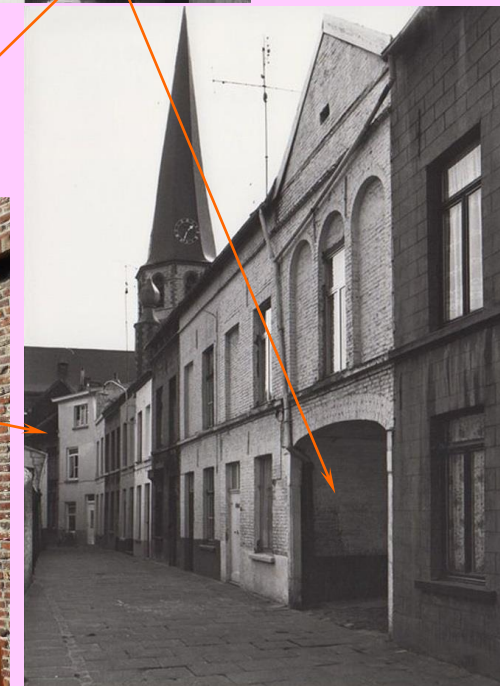
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Langs de onder-
doorgang kom je
in het 2e deel.

Ingang
van de
cité

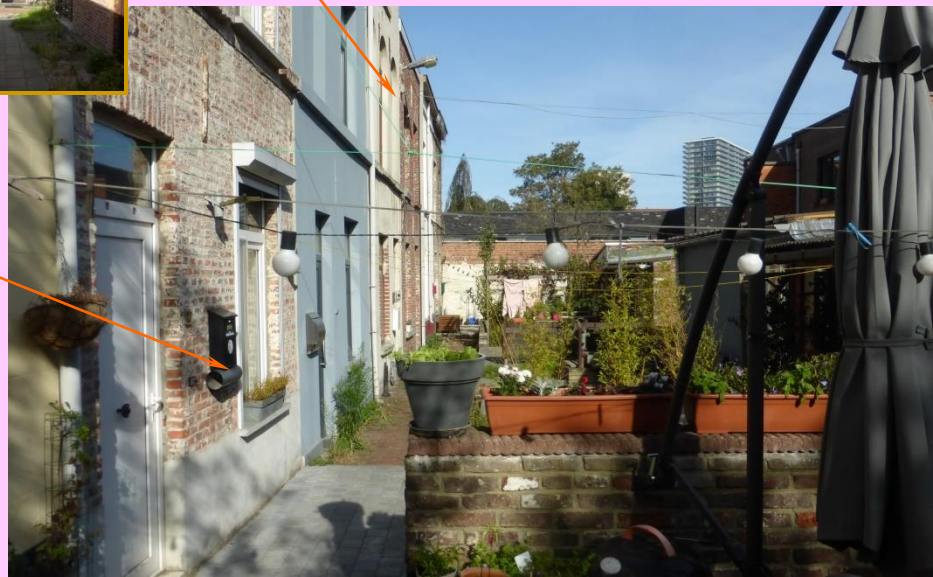
Deel 2

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In het **St.-Martensblindeken** 2e deel heeft ieder bijna zijn eigen voortuintje in een oase van rust die zo dicht tegen de kleine ring ligt.

Tussen de
Ekkergemkerk en het
AZ Jan Palfijn kenden
we sinds 1962
geruime tijd lang de
garage Peugeot, nu
reeds ook al enkele
jaren geleden ver-
dwenen, doch
architecturaal
bewaard.

Waar nu de H.
Dunantlaan is
stroomde voorheen
een tak v/d Leie.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Schilderij uit 1834. Links zie je de **pilaren van het octrooihekken** en de **brug** over de vestinggracht, in de 18e eeuw vermeld als **Waeterpoort** of **Scheiergat**. In de 19e eeuw noemde men deze Porte d'Akker gem. Op de voorgrond zie je de Leie-arm die gedempt werd in 1955. Nu is het gemakkelijk om ons te oriënteren. De voormalige Leie achter de huidige **Seniorcity Dunant Gardens**. Op de oude stadsvesten rijden we langs de oude Ekker gem Poort.

De positie van de schilder lag dus ongeveer waar vroeger de hoofdingang was van het Jan Pafijn ziekenhuis aan de Henri Dunant laan. Toen hij de **pilaren van de waterpoort** schilderde zag hij er één volledig van opzij, de 2e zat grotendeels verborgen achter de 1e. Op de oude stadswallen ligt nu de kleine ring en de oude Leie-arm werd de H. Dunantlaan. Amper 5 jaar later zullen alle grachten en vesten worden gesaneerd en zal daar de kleine ring rond Gent zijn weg vinden. De schilder zag Ekker gem kerk niet omdat de bomen aan de stadsvesten dit beletten.

De katoendrukkerij van Abraham Story
buiten het Schreyergat tussen de vesten
en de Leie op Ekker gem

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De vestinggracht

De populieren van de
oude rempart aan de
vesten

De gedempte Leie, nu H. Dunantlaan

2009

Ter oriëntatie staat gelukkig de toren van Ekkergemkerk nog net op de foto linksonder. Naast de Peugeotgarage ligt het Beneluxplein. Het uurwerk bevindt zich zowat in het verlengde v/d garage, zo kunnen we ons nu een beeld vormen van waar men zich juist bevond.

Schiderijtje
gesigneerd
François Köhn
1942

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

2010

De Leie-arm werd gedempt rond 1950

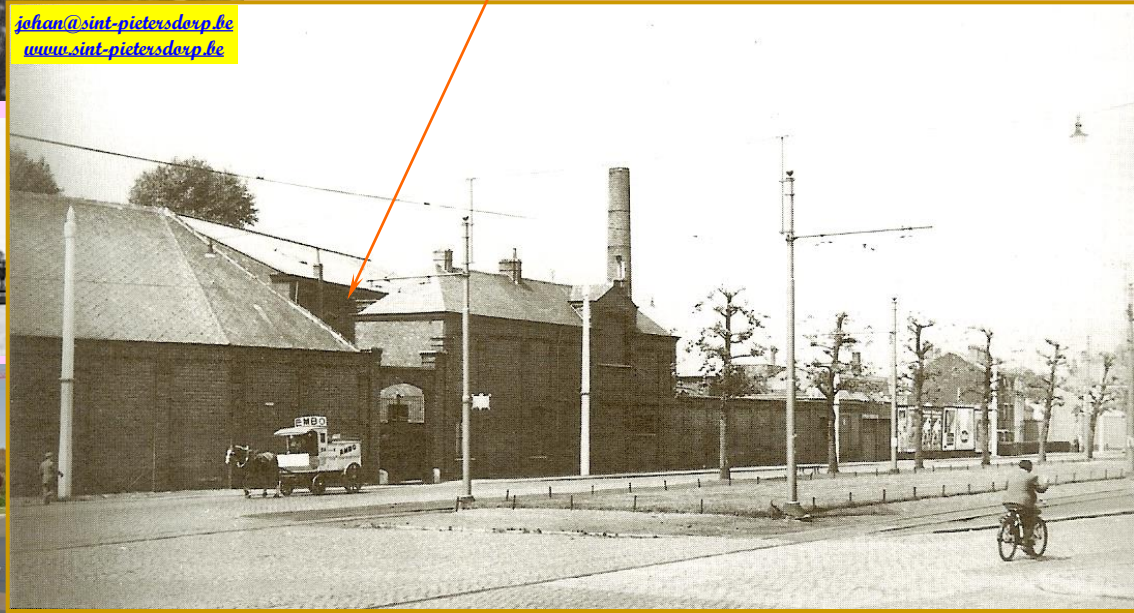
Deze foto is genomen vanaf de Neermeersen

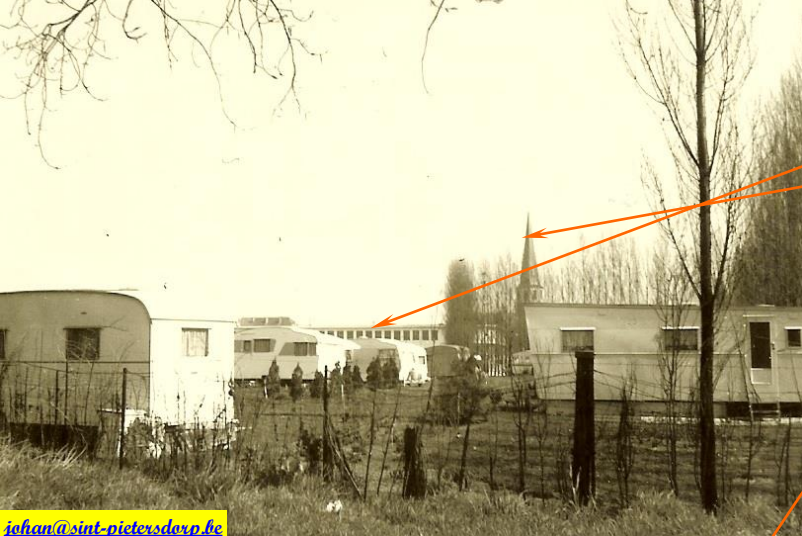

Einde Were is een deel v/d kleine ring tussen Ekkergerkerk en de Nieuwewandeling. De **vlas- & jutefabriek van De Waele – Rothlisberger** bleef er draaien tot 1960. Er werkten toen nog 400 mensen. Alles werd afgebroken en in de plaats kwam er een moderne garage van Peugeot, die haar deuren opende in 1962. De garage was voordien gevestigd in het pand in Onderbergen.

De Einde Were was vroeger de Akkergermeaan, deze werd aangelegd op de oude stadsvest in 1862.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

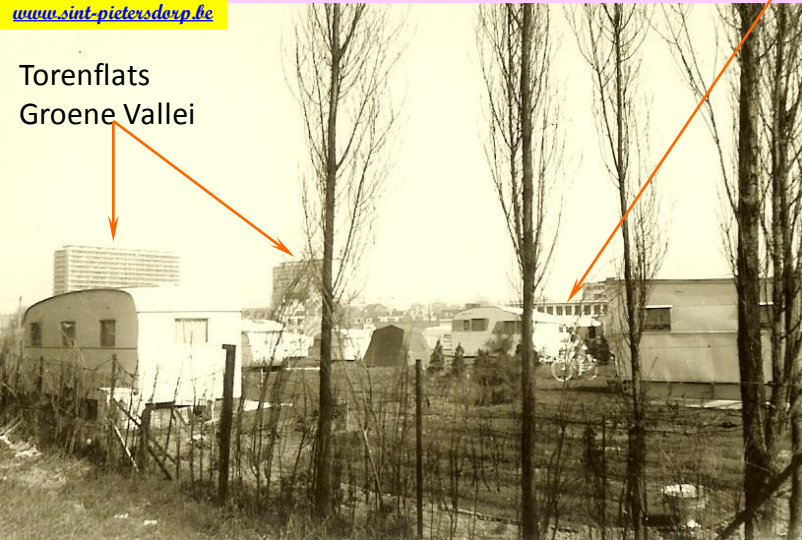
jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1976

Garage Peugeot

Ekkergemkerk

Torenflats
Groene Vallei

De **camping Verloove** langs de H. Dunantlaan. Maar lang zal dit niet meer duren. Op deze terreinen zal wat later het AZ Jan Palfijn komen te staan.

Deze camping van Verloove aan de H. Dunantlaan werd opdoekt in 1976, de stad Gent heeft nu zijn eigen camping aan de Blaarmeersen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

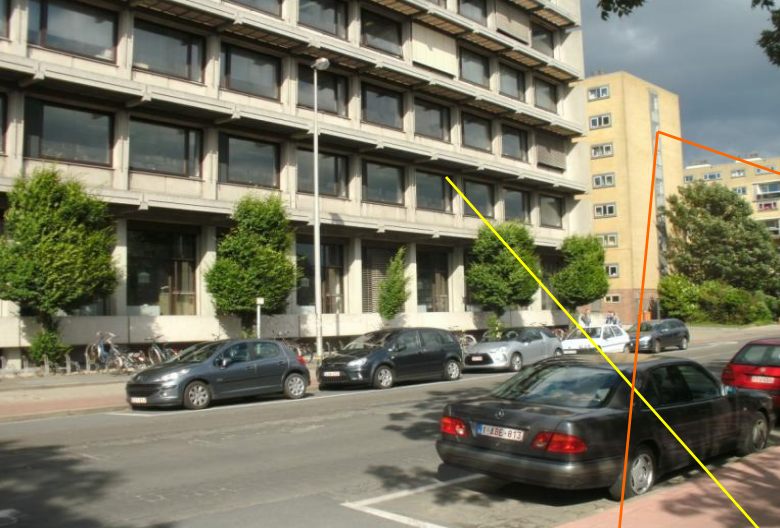
Groene Vallei

Garage Peugeot

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

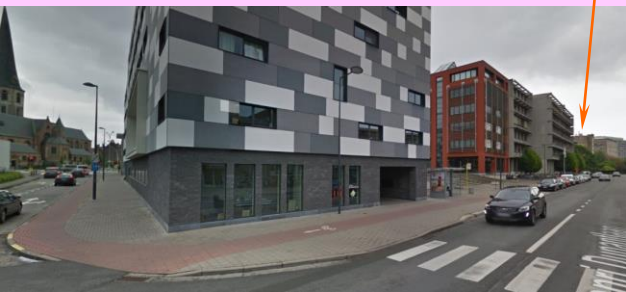
Van de camping Verloove die er in 1976 nog stond is hier niks meer te bespeuren. Jan Palfijn rijst uit de grond.

De laatste huisjes die in de lager gelegen Bijlokemeersen stonden aan de gedempte Leiearm (1950), nu de H. Dunantlaan, zijn ook al lang verdwenen. Deze meersen zijn stelselmatig verhoogd geweest, o.a. met aarde van de citadel. Men heeft meer dan 30 jaar moeten wachten eer men er les kon geven in de nieuwe gebouwen van de UGent psychologie die er geopend werden in 2005.

Kijk goed hoe laag het huisje lag. Bij de minste overstroming moet het water er zijn binnengelopen.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

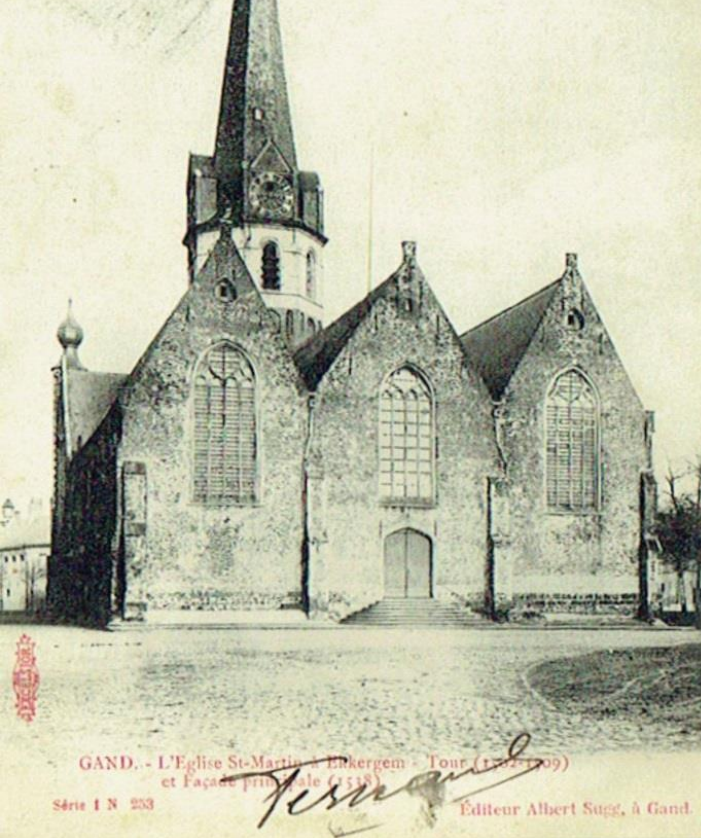

1973

Henri Dunantlaan

Op deze foto kan je nog duidelijk zien dat deze meersen bijna 1 meter werden verhoogd. Het huis stond naast de Leie.

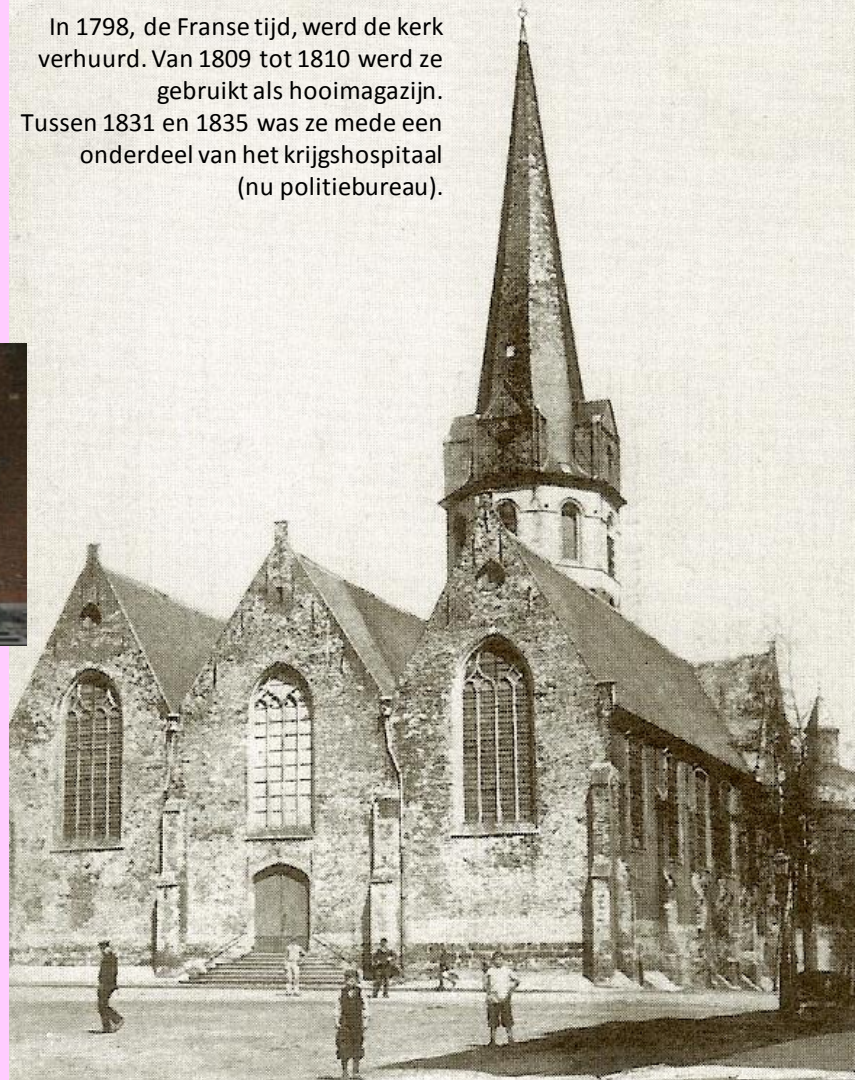
St.-Martinus vóór 1903, dus voor de restauratie van de kerk. Het was tijdens deze restauratie dat de bakstenen kaders verwijderd werden rond de uurzigebouwen werden er toegevoegd, het ene werd de sacristie en het andere een zijportaal.

Deze kerk werd voor het eerst vermeld in 966. De huidige kerk bevat nog steeds 12^e eeuwse elementen. Begin 20^e eeuw werd ze gerestaureerd. De 17^e eeuwse vensters werden vervangen door middel-eeuwse spitsboogvensters (denk hierbij aan de St.-Jacobskerk idem).

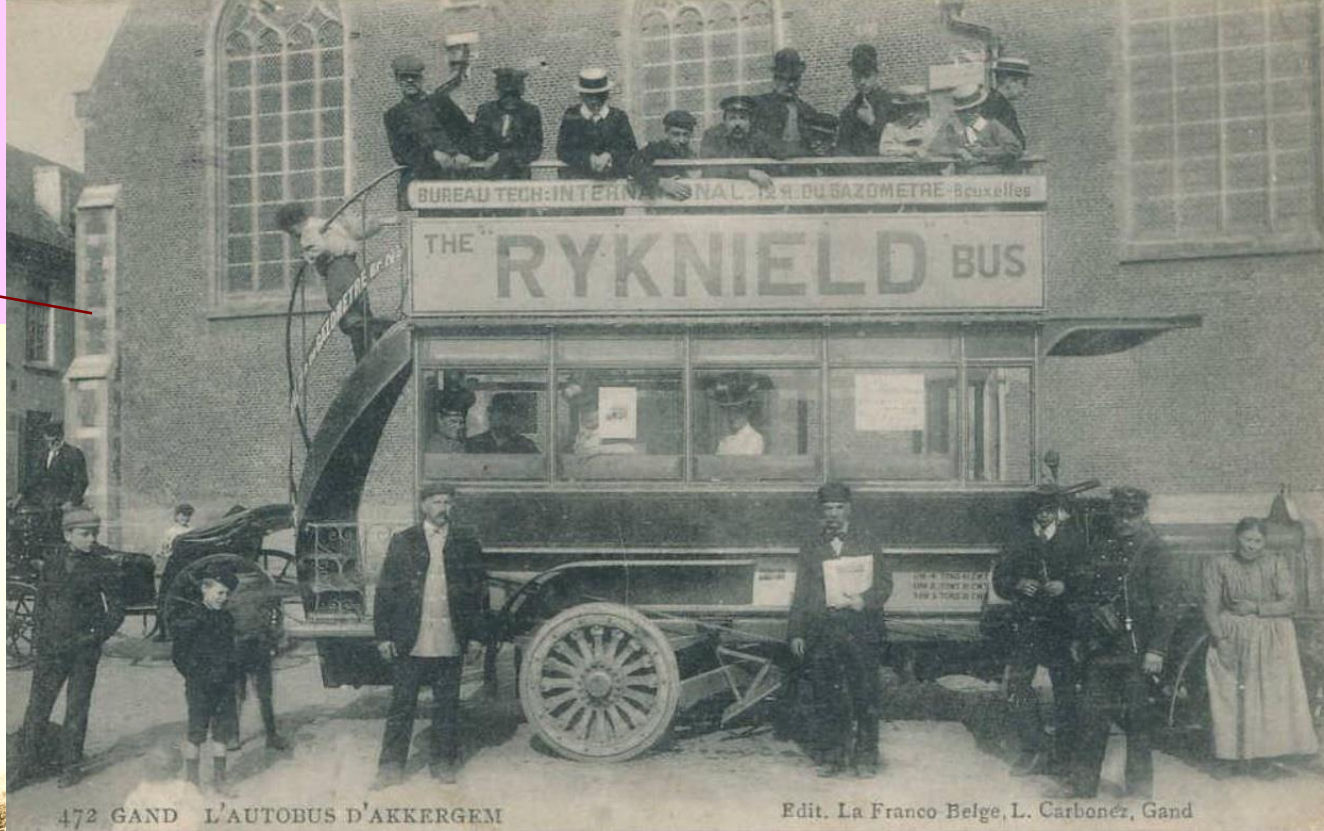
In 1798, de Franse tijd, werd de kerk verhuurd. Van 1809 tot 1810 werd ze gebruikt als hooimagazijn. Tussen 1831 en 1835 was ze mede een onderdeel van het krijgshospitaal (nu politiebureau).

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

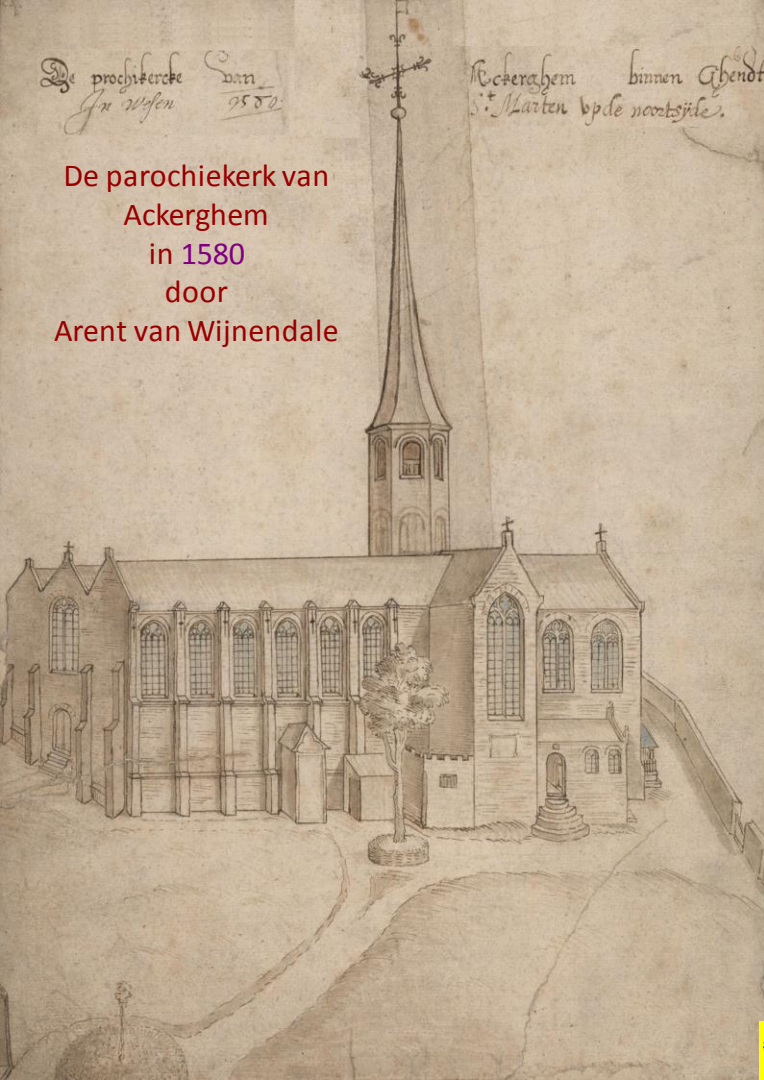
Van 15 sep. tot 4 okt. 1907 werd door de firma *Bureau Technique International*, 12 Rue du Gazomètre te Brussel, een busdienst met dubbeldekker van Engelse makelij ingericht tussen Ekkergem en de Kouter. Een enkele rit bedroeg 10 cent. per persoon. De *Rykniel-bus* was de eerste passagiersvervoerbuis gebouwd door de Rykniel Motor Company, als experiment om te zien of het transport dat beschikbaar is voor het betalende grote publiek financieel succesvol zou kunnen blijken te zijn.

1976

De prochiekerke van
In Wifien 1580

Ackerghem binnen Abendt
S. Marten op de noortsijde.

De parochiekerk van
Ackerghem
in 1580
door
Arent van Wijnendale

400 jaren
verschil

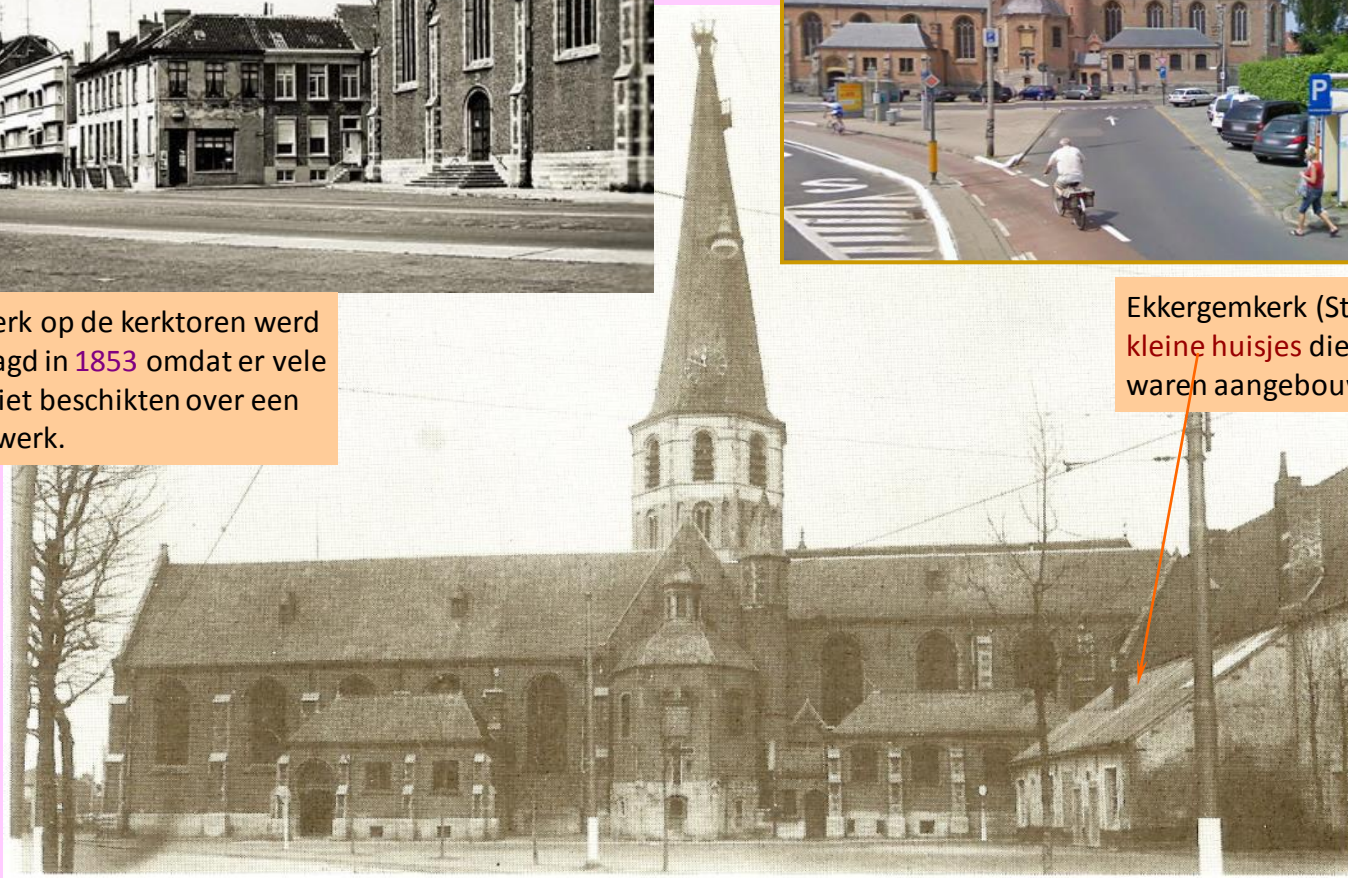
Einde WERE in de jaren zestig begin zeventig.
Overal nog de antennes op de daken.

Het uurwerk op de kerktoren werd
aangevraagd in 1853 omdat er vele
mensen niet beschikten over een
eigen uurwerk.

Ekkergemkerk (St.-Martinuskerk). Rechts zie je de
kleine huisjes die tegen de muur van het klooster
waren aangebouwd.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

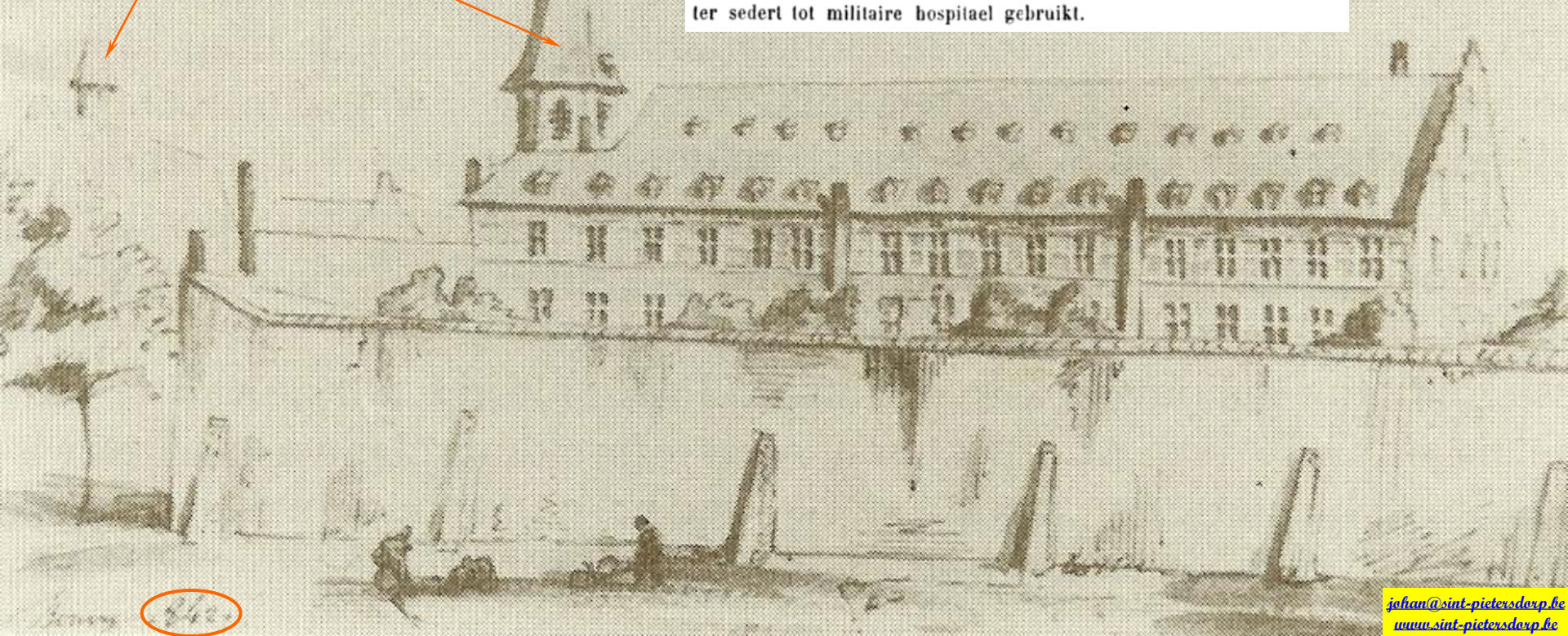
Op 7 maart 1579 werd door
de Geuzen het ijzer en lood
uit de kerk gehaald. Ook de
vloer van de kerk werd
verhandeld.

Het klooster der Augustinessen.

Links, vaag te zien, de gotische kapel uit 1611, nog met toren.

Boven het klooster zie je de toren van de Sint.-Martinuskerk.

Het MILITAIRE HOSPITAEL in het voordezen Klooster van Deynze.
— Dit klooster droeg dien naem, omdat de religeuzen Augustinensen, welke het eerst bewoonden, hier van Deynze gekomen waren, toen haer klooster in die stad was afgebrand. De « susters van Deynse » bewoonden in 1469 een huis achter « de Frere Mineuren an de syde te Bogaerde waert, » en ten jare 1501 betrokken zy hier haer nieuw gebouwd klooster, alwaer zy zich met de opvoeding der jeugd bezig hielden. Den 1 Mei 1783 afgeschafft zynde, herstelden zy zich zeven jaren later; maer werden in 1796 geheel verstrooid, en het klooster sedert tot militaire hospitael gebruikt.

1611

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Waar kon ik deze tekst beter plaatsen dan hier. Op 18 mei 1865, dus 5 jaar na het afschaffen van de stadspoorten en het liquideren van de oude stadsmuren, de boulevard achter Akkergem is zo goed als voltrokken. De **brede wandelbaan** (ja ik heb goed geschreven) strekt zich uit van de Coupure tot aan de Leie achter de Bijloke. Zou ik het stadsbestuur heden nog aanbevelen te gaan wandelen op de huidige boulevards?

1915-16

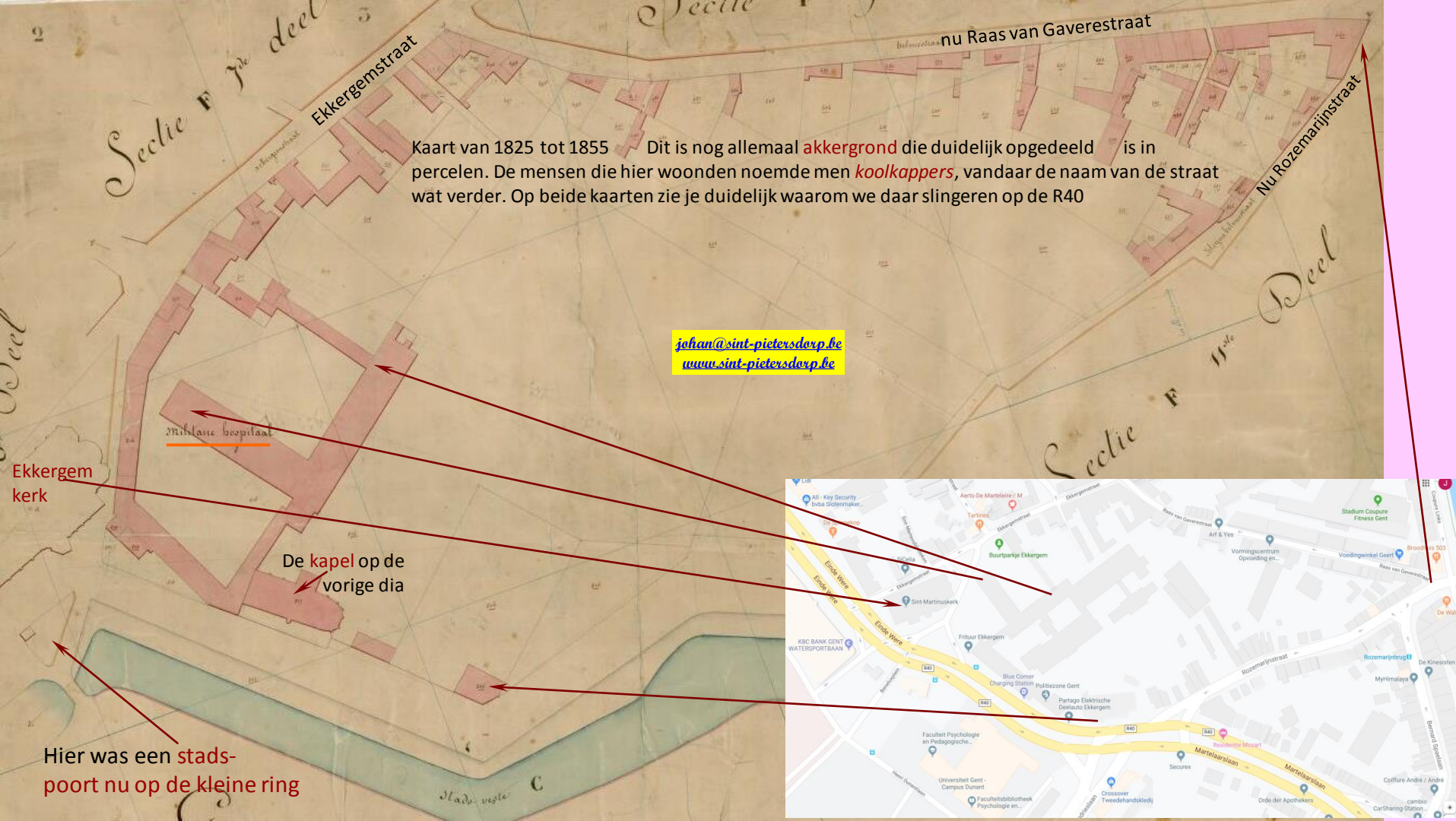
Natuurlijk is dit niet de toren van Ekkergerkerk. De inwoners van het Franse dorpje *Verchin*, dicht bij de bronnen van de Leie, mogen fier zijn op hun scheve toren. De *scheve toren van Ekkergerkerke* kan zich hier niet aan meten.

Op de vlg. dia zie je deze **kapel** nog staan op het plan.

De gotische kapel uit 1611. De toren ervan werd reeds afgebroken in 1903 wegens instortingsgevaar en herstellen te duur uitkwam (toen al). Ook werden de ramen vooraan dichtgemetseld. In de kapel zelf werd er een verdiep getrokken om het militair hospitaal te kunnen uitbreiden. In 1960 ging alles tegen de vlakte en kwam het huidige gebouw in de plaats.

Kaart van 1825 tot 1855 Dit is nog allemaal **akkergrond** die duidelijk opgedeeld is in percelen. De mensen die hier woonden noemde men **koolkappers**, vandaar de naam van de straat wat verder. Op beide kaarten zie je duidelijk waarom we daar slingeren op de R40

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Mislare hospitaal

Ekkergem kerk

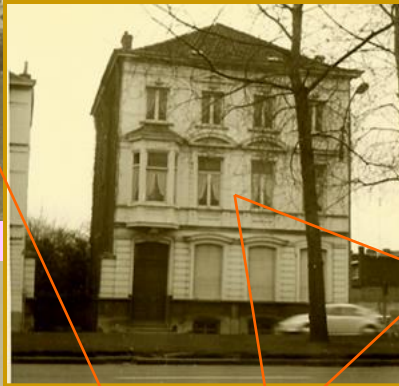
De kapel op de vorige dia

Hier was een stads-poort nu op de kleine ring

Als deze 2 gebouwen zouden verdwijnen zal de oriëntatie op foto nog moeilijker zijn

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gebouwen op de A. Triestlaan tegenover het politiekantoor

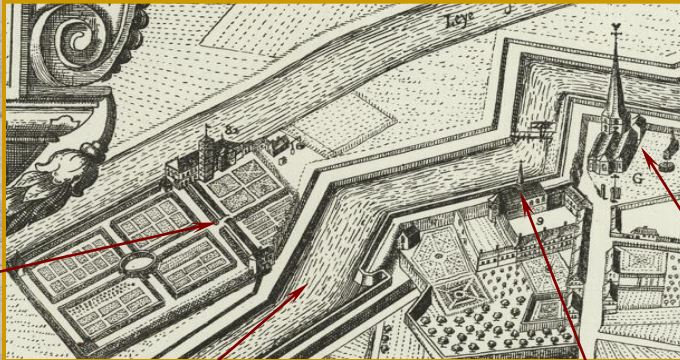
Ik vraag me soms af waar ik mee bezig ben. Je rijdt een tijdje niet meer op deze weg en alles is van de kaart geveegd.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

*Het verblijf v/d zeer
eewaarde heer Antonius Triest,
bisschop van Gent, op de terreinen v/d
Parochie van Ekkerghem, gewoonlijk
Belvédère genoemd*

Het tuintje van bisschop
Triest lag tussen de
vesten en de Leie

Ekkerghemkerk
Hospitaalkapel (nu politie)

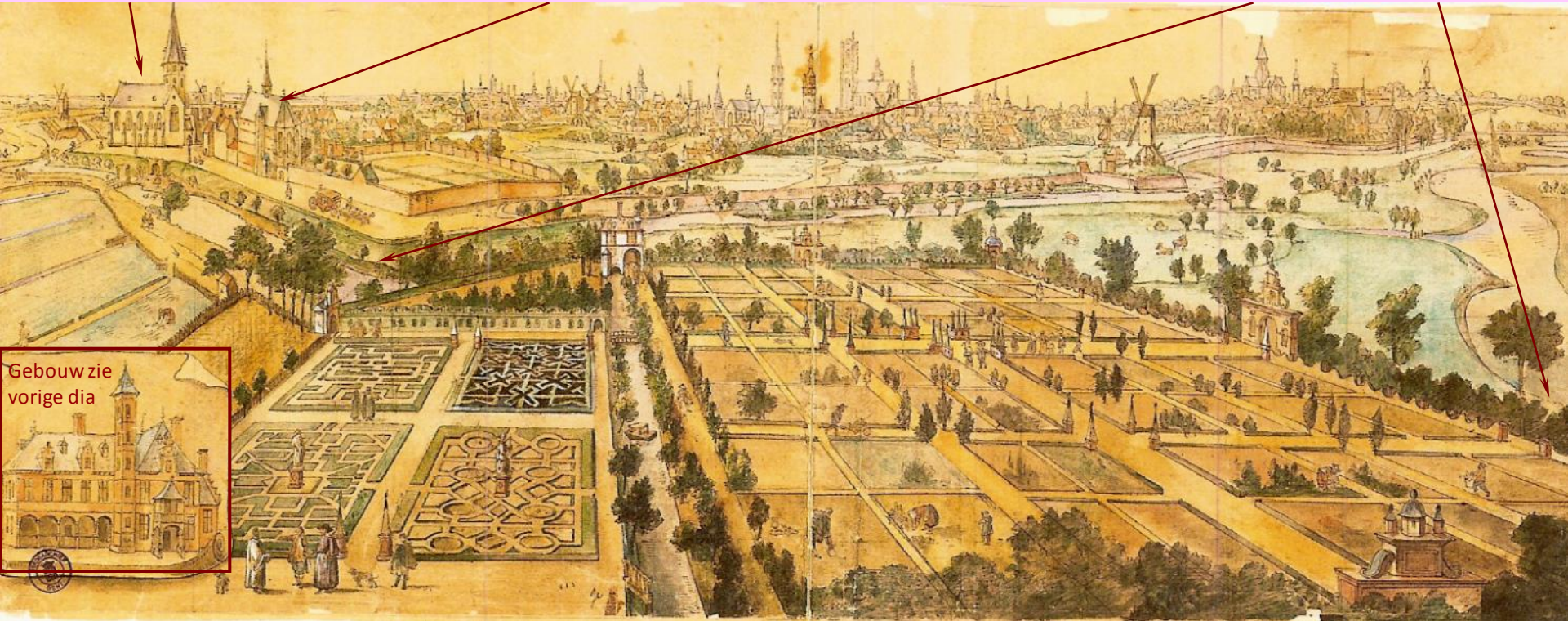
Ackerghem

Stadsgrachten

Leie-arm

Ekkergermerck met ernaast de verdwenen kapel waar nu de politie zit en werkt. Stadsvesten en de Leie

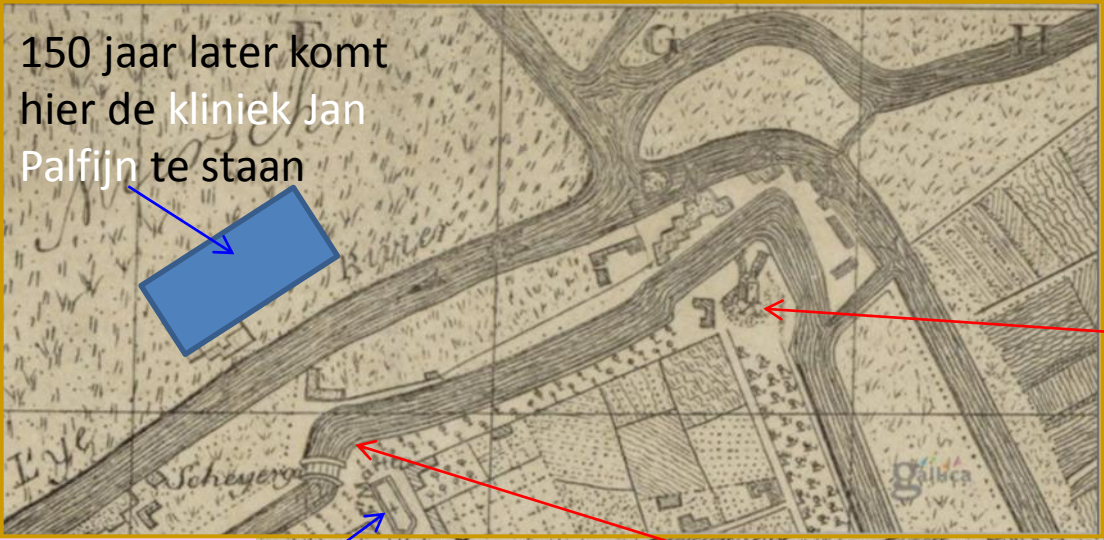
Dat kunstschilder Lucas van Uden hier in 1624 de werkelijkheid wat verdraaid heeft om het stadstuintje (belvédère) van bisschop A. Triest in de verf te zetten zal voor Triest zelf, opdrachtgever voor dit schilderij, wel worst geweest zijn. Beide strakke tuinen lagen volgens het plan van Hondius uit 1641 in mekaars verlengde en niet naast elkaar zoals hier op de voorgrond. Het landgoed gelegen **buiten de stadswallen** kwam met de ganse stad op de achtergrond zo veel meer tot zijn recht. Ja veel smaak hadden die gasten wel en streken in hun vel evenzeer. Sloebers...

Ik zie geen enkel herkenpunt. Neem nu dat je kijkt rond Ekkergermerk richting Brugsepoort (het was er toen reeds bijna volgebouwd). Nu richting Malem (waren meersen tot in de jaren 50) richting links van Malem (ook Meersen en Leie-armen). Als je volledig links kijkt zie je de kleine ring, begin van Einde Were en Martelaarslaan). Kijk je achter jou dan ligt daar de Coupure met allemaal huizen. Draai je nog wat verder dan kijk je richting de Nieuwewandeling die ook goed bebouwd was en over de Nieuwe wandeling had je het eiland waar de textielabriek La Lys stonde. Besluit: nee dat is onmogelijk omgeving van Ekkergerm.

Tenzij jij iets kan aanduiden

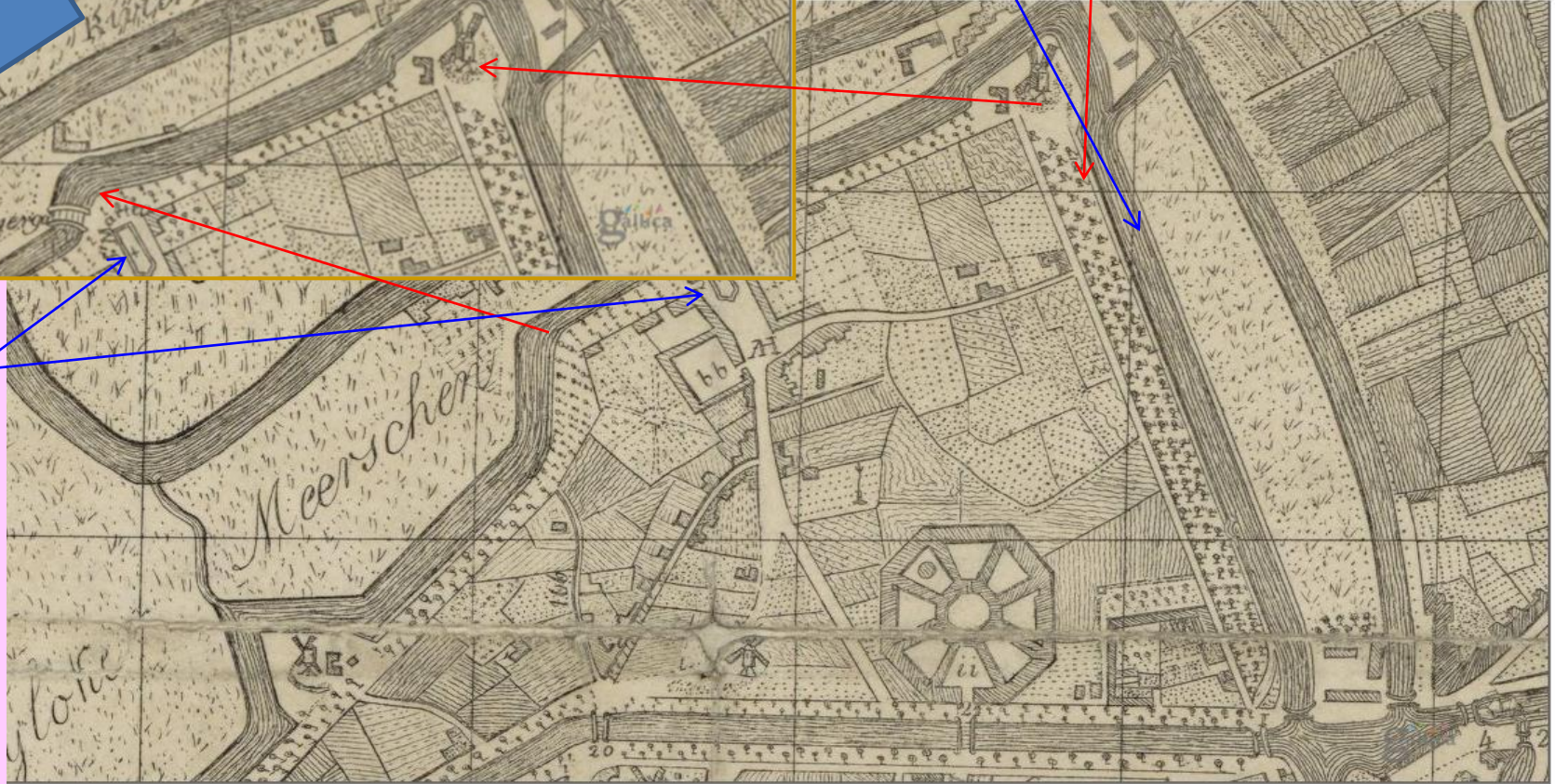
Wat stond er op de foto? Op zoek naar afval van steenkool aan Ekkergerm tijdens WO I

150 jaar later komt hier de kliniek Jan Palfijn te staan

1825. De Nieuwe Wandeling aan de Stadsgrachten (Groene Vallei)

Ekkergem kerk

Stads veste

Nieuwe Wandeling

Dit gebouw,
een molen
werd afgebroken om
de staatsgevangenis
te bouwen op de
Nieuwe Wandeling

Hospitaalstraat nu krigsgasthuisstraat

den akkers

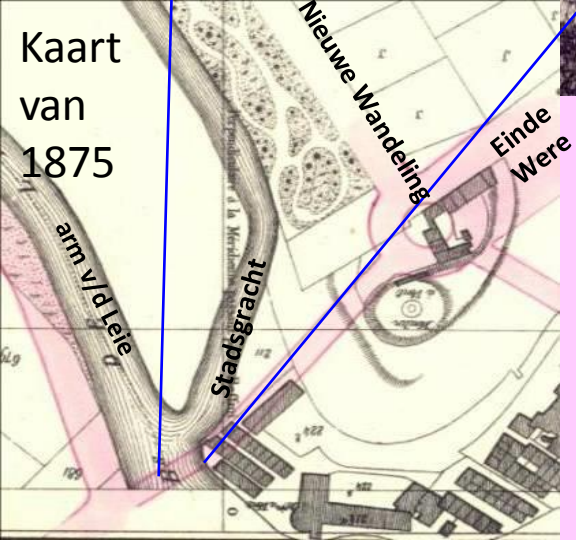
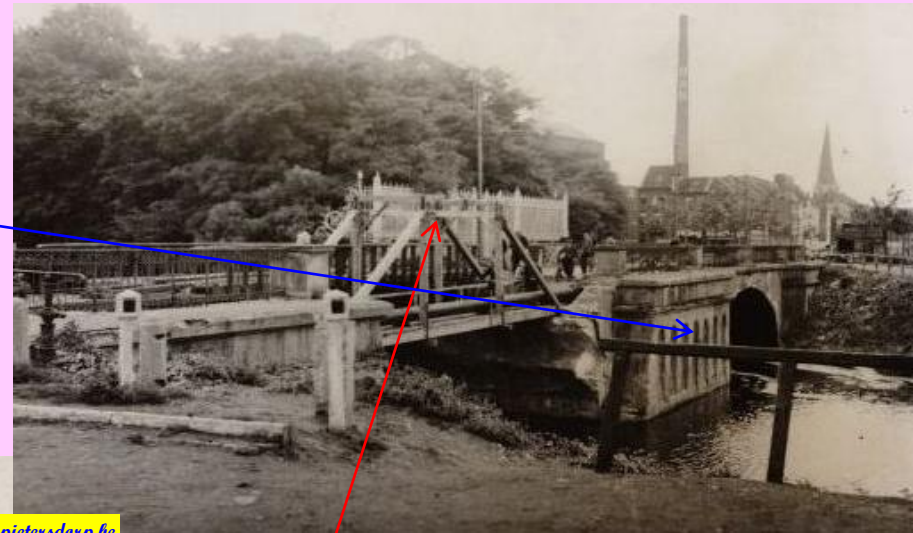
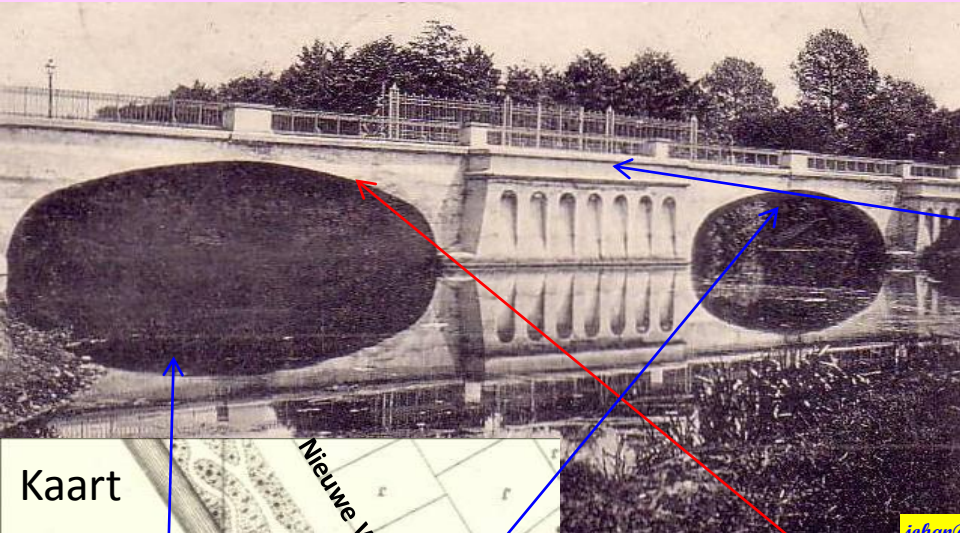
Akkergemstraat
is nu
Ekkergemstraat

Hier ging vroeger ook een
marjakapelletje aan de muur

Kaart uit 1825 en 100 jaar later.
Men ziet heden niet meer dat er
daar akkers waren. Idem aan de
linker kant van de Hospitaal-
straat waar de koolkappers de
akkers bewerkten.

De oude Ekkergerbrug rond 1900. Heden vlieg je over de nieuwe Ekkergerbrug zonder dat je weet (deel van de kleine ring) waar je over een brug rijdt.

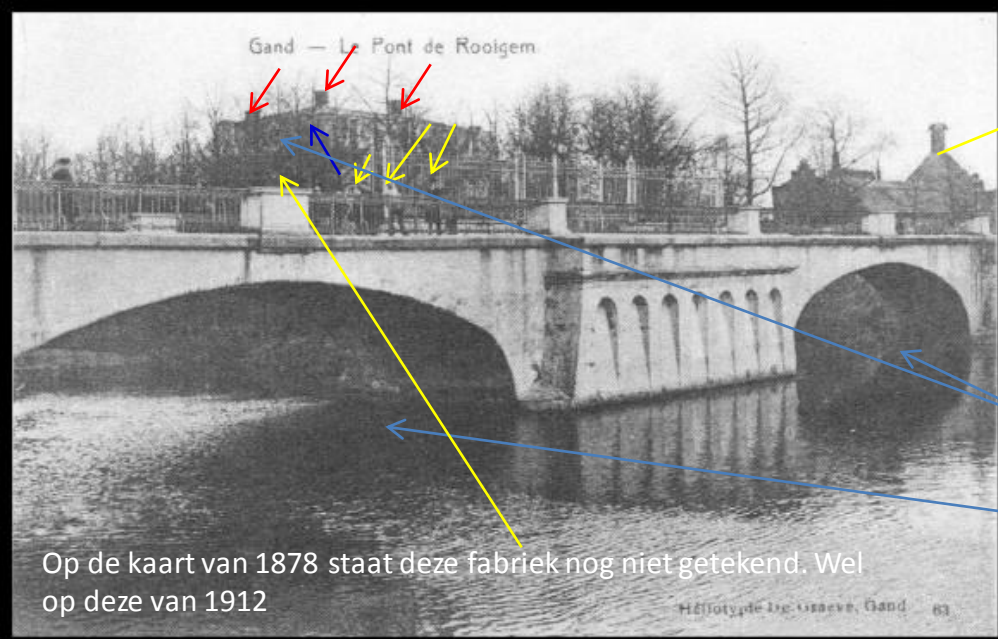
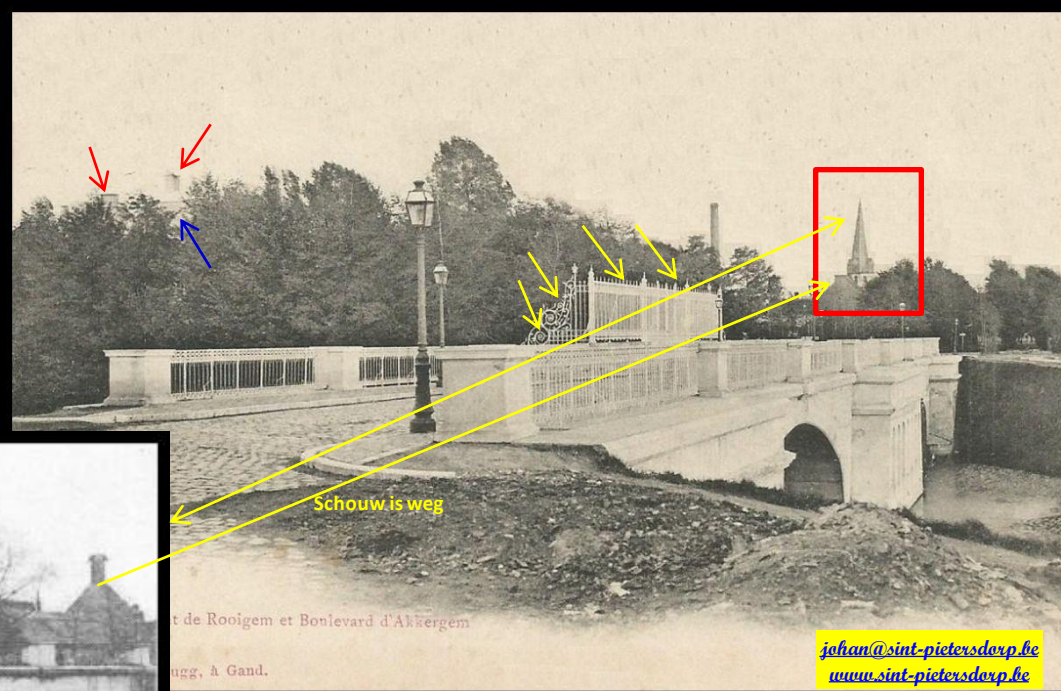

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

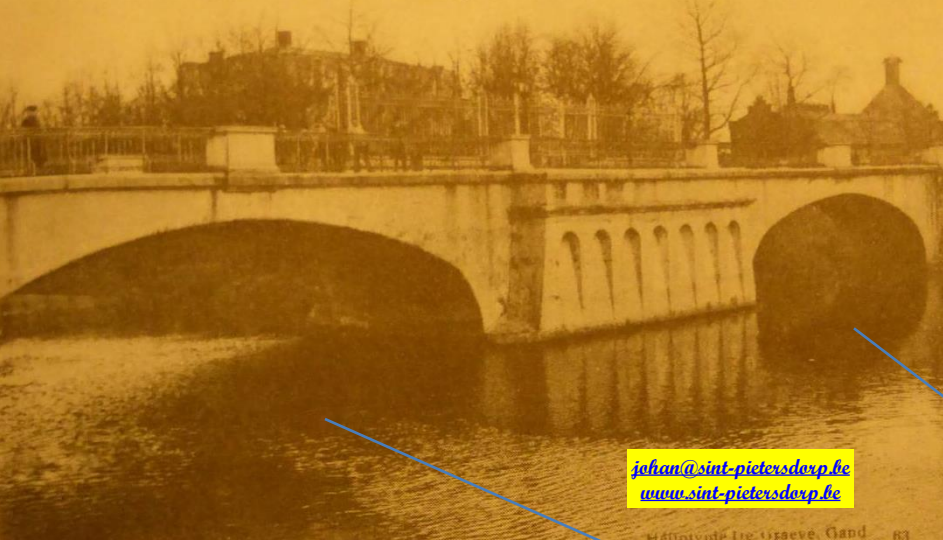
Waarom zie ik Ekkergerkerk niet meer op de onderste foto? Gewoon omdat de foto werd genomen uit een andere hoek. Op de onderste foto moet de fotograaf dicht tegen het water hebben gestaan. Op deze foto zien we duidelijk **mensen staan tussen het grote hekken en de brugleuning en men kijkt duidelijk richting fotograaf**. Op de rechtse foto zie je nog lichtjes het dak van de fabriek en **2 van de 3 schoorstenen**. Op de foto rechts staat er niemand te kijken tussen de extra leuning en de brugleuning. Op de vorige slide zie je dit beter.

Wat me ook intrigeert is het extra hoge hekwerk bovenop de brugleuning aan de stadskant van de brug. Was dit voor de veiligheid? Of enkel voor het zicht? Wie weet dit?

Op de kaart van 1878 staat deze fabriek nog niet getekend. Wel op deze van 1912

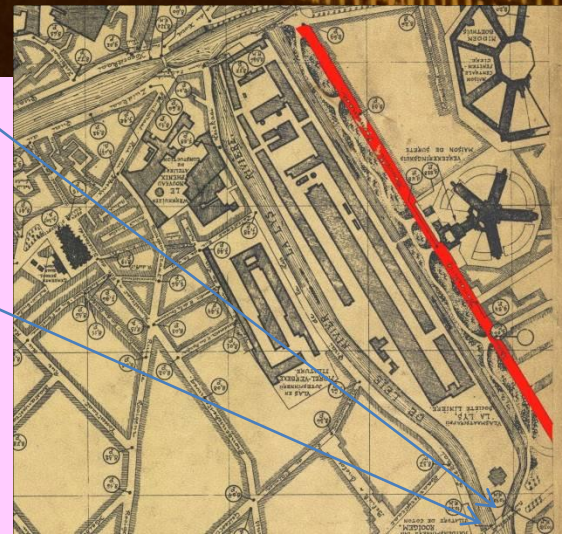

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Op de kaart zie je nog hoe de **stadsgracht** en de **Leie** samenvloeien.
Later werd de gracht **gedempt**

De andere zijde richting **Malem**

Eerst was er de roeivereniging **Royal Sport Nautique** aan de Ekkergem-Leiearm. Nadien kwam er een schrijnwerkerij. Nu nieuwbouw.

In Gent had je 2 roeiverenigingen, de **Sport Nautique** en **Club Nautique**.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

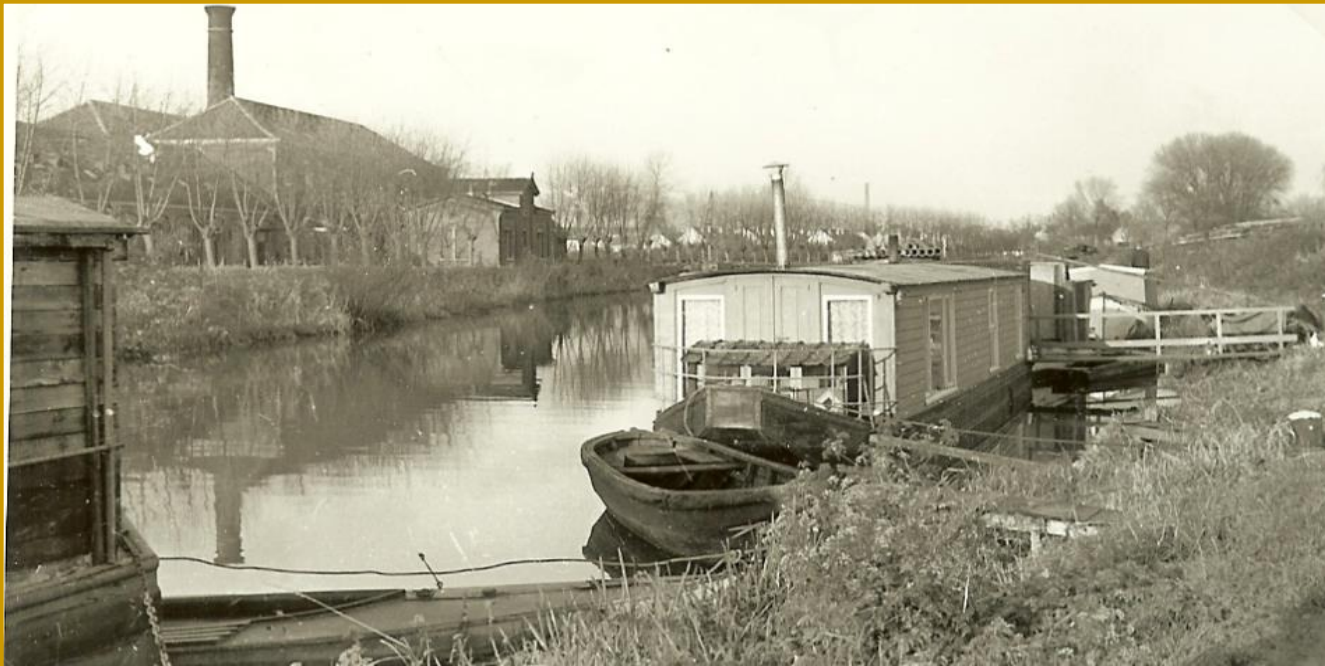

Reactie van Freddy Van Poecke ... De roeiclub aan de H. Dunantlaan, de vroegere Leiearm, is wel degelijk **Sport Nautique** (mijn oorspronkelijke vereniging). Deze heeft er nog lang, ik denk tot in de jaren '80, gestaan als een ruïne achter een muur op de straat, maar heel duidelijk zichtbaar. De **Club Nautique** lag aan de huidige Henleykaai (waarschijnlijk op de huidige terreinen van het Provinciaal Handels- & Taalinstituut) een beetje voorbij de YANKO als je van de kleine ring komt !

Einde Were
St.- Martinuskerk

De Sneppenbrug werd gedynamiseerd in mei 1940 om de oprukkende Duitsers tegen te kunnen houden.

De Leie die Gent binnenvloede werd op verschillende plaatsen rechtgetrokken om scheepvaart met grotere tonnenmaat toe te laten. Veel veel later werd de Ringvaart gegraven.

De gedempte Leiearm. Tussen de 2 schoorstenen zie je de St.-Martinuskerk op Ekkergem.

Helaas is de kerk niet meer te zien door de hoogbouw

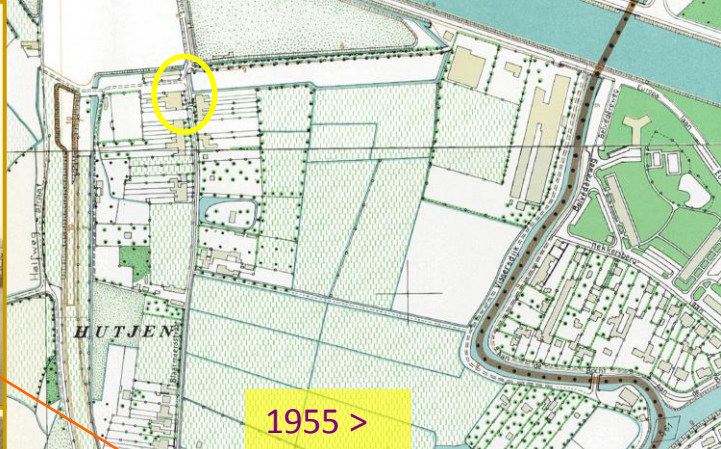
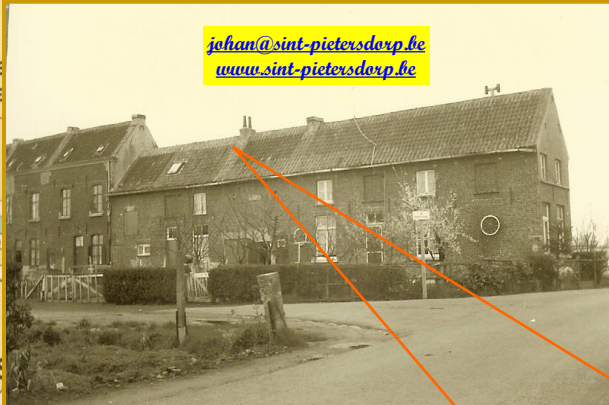
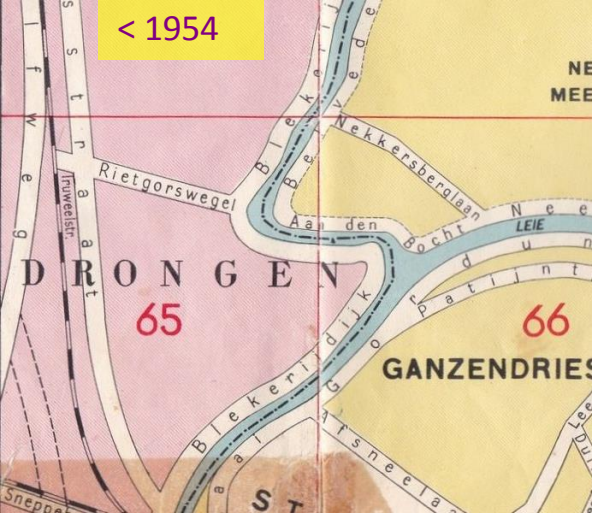
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

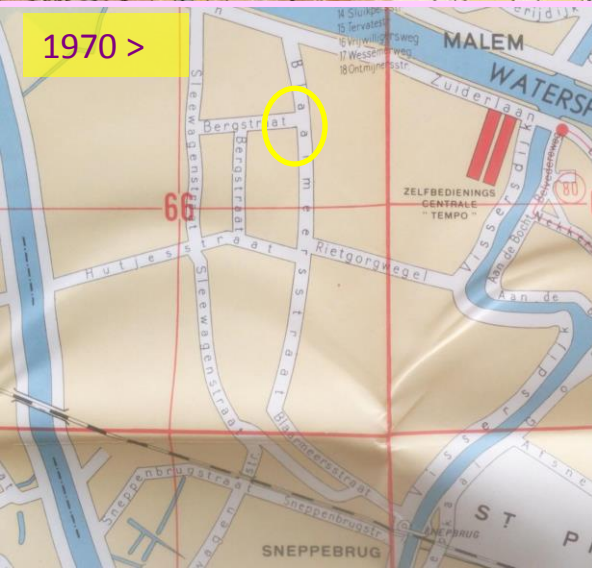
Ook dit gebouw
werd gesloopt

en dit kwam
er te staan

Onteigeningen voor de aanleg van het recreatie-domein op de Blaarmeersen.

Huizen in 't begin v/d **Blaar-meersstraat**,
allemaal onteigend begin de jaren '70
voor de aanleg van de camping op de
Blaar-meersen.

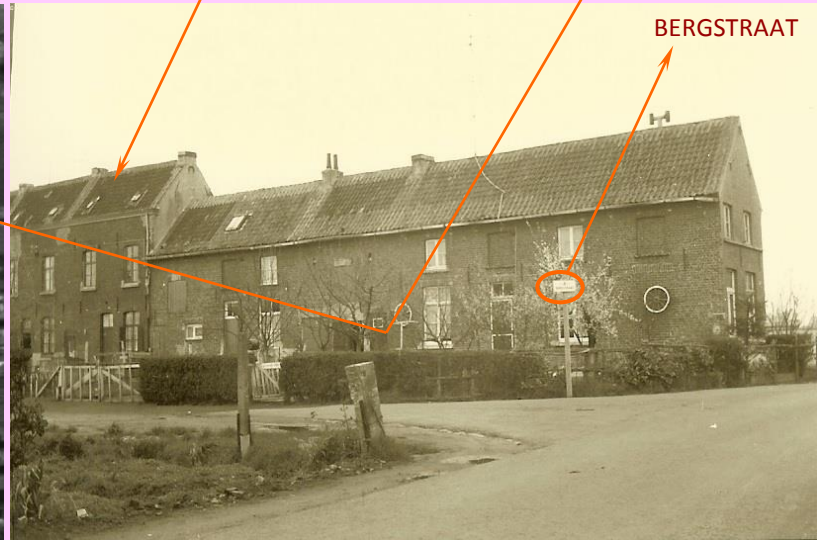

Met tips van en in overleg met **Erwin Dewolf** is de queeste naar de exacte locatie van deze 3 foto's op de Blaarmeersen opgelost.

Een anoniem fotograaf heeft destijds van op de gele spot ter hoogte van de voormalige Blaarmeersstr. drie beelden vastgelegd. Of hij wist dat dit alles zou verdwijnen en het **recreatiedomein** er kost wat kost moest komen, daar hebben we het raden naar, tenzij hij deze compilatie nu nog voor ogen kon krijgen.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Na 55 jaar herkent Gilbert Servaes zich samen met zijn ouders op deze foto

Ekkergemkerk

Boekentoren op de Rozier

±1966-'68

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Recreatie aan het eind v/d watersportbaan. Gezien de aanwezigheid van Ekkergemkerk en de boekentoren in de verte is er absoluut geen twijfel over de locatie.

De Watersportbaan van Gent was klaar in 1955. Sindsdien konden geen boten meer langs deze Leiearm die nu de watersportbaan dwarst.

juhan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Zie verder [B5](#) over Malem,
de overzet, de
Ekkergemstraat, de Karel-
Lodewijk Dierickx- en
Krijgsgasthuisstraat.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Beste we zijn geen bedrijf dat dagelijks
gecontacteerd wordt. Voor ons is het van belang
het webadres door te geven aan vrienden en ook
[E23](#) erbij te vermelden zodat zij onmiddellijk hun
straat kunnen aanklikken. Zalig toch!

De Witte
Kaproenen
waren een
soort politie,
ze werden
afgeschaft
omdat ze hun
boekje te
buiten gingen.

